

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
195-12

meddelad i Stockholm den 21 maj 2012

SÖKANDE

1. AA

2. BB

3. CC

4. DD

5. EE

6. Ältens fiskeklubb
c/o DD
Älta Strandväg 33
138 33 Älta

7. Föreningen Rädda Ältasjön
c/o EE
Älta Strandväg 59
138 33 Älta

Dok.Id 119693

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

Mål nr
195-12

KLANDRAT AVGÖRANDE

Regeringens (Miljödepartementet) beslut den 13 oktober 2011, M2010/4867/Ma/P, avseende överklagande i fråga om detaljplan för del av Solvärmen 1 inom stadsdelen Flaten i Stockholm, Stockholms kommun, se bilaga

SAKEN

Rättsprövning

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avvisar AAs, BBs, CCs, DDs, EEs och Ältens fiskeklubbs ansökningar om rättsprövning.

Högsta förvaltningsdomstolen förklarar att regeringens beslut ska stå fast.

YRKANDEN M.M.

Ansökningarna från AA, BB, CC, DD och EE

AA, BB, CC, DD och EE ansöker om rättsprövning och yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska upphäva regeringens beslut.

AA anför bl.a. följande. Hon bor i ett radhus ca 350 meter från planområdet. Ett genomförande av planen skulle innebära en minskning av hennes bostads ekonomiska värde då störningar i form av illaluktande och giftiga gaser från anläggningen är att vänta.

BB, CC, DD och EE anför bl.a. följande. Planområdet är beläget 200 meter från Ältasjöns strandkant. De är samtliga fastighetsägare med del i vattnet i Ältasjön. Ett genomförande av planen skulle innebära en minskning av deras bostäders ekonomiska värde på grund av störningar i form av illaluktande och giftiga gaser från anläggningen, försämrad utsikt och negativ miljöpåverkan på djurlivet i Ältasjön.

AA, BB och EE yrkar vidare att Högsta förvaltningsdomstolen ska förordna att regeringens beslut tills vidare inte ska gälla (inhibition).

Ansökningarna från Ältens fiskeklubb och Föreningen Rädda Ältasjön

Ältens fiskeklubb och Föreningen Rädda Ältasjön ansöker om rättsprövning och yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska upphäva regeringens beslut.

Ältens fiskeklubb anför bl.a. att samrådsförfarandet inte har genomförts enligt plan- och bygglagen (1987:10) och att miljökonsekvensbeskrivningen är bristfällig.

Föreningen Rädda Ältasjön anför bl.a. följande. Regeringens beslutsunderlag är bristfälligt. En motsvarande anläggning finns i Örebro. Ägaren till den anläggningen är samma företag som vill bygga den i målet aktuella anläggningen. Vid anläggningen i Örebro förekommer stora utsläpp av illaluktande och giftiga gaser på upp till två kilometers håll. Problemen är så omfattande att Örebro kommun har löst in fyra fastigheter. Denna omständighet har regeringen inte beaktat. Regeringen har således inte prövat ärendet fullständigt. Vidare är redovisningen av miljökonsekvenserna av detaljplanen bristfällig och uppfyller inte lagens krav. Föreningen har inte getts tillfälle att i tillräckligt hög grad bemöta innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen.

Föreningen Rädda Ältasjön yrkar vidare att Högsta förvaltningsdomstolen ska förordna om inhibition.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET*Tillämpliga bestämmelser m.m.*

Enligt 1 § lagen (2006:304) om rättsprövning av vissa regeringsbeslut får en enskild ansöka om rättsprövning av sådana beslut av regeringen som innefattar en prövning av den enskildes civila rättigheter eller skyldigheter i den mening som avses i artikel 6.1 i Europakonventionen.

Av 2 § följer att en miljöorganisation som avses i 16 kap. 13 § miljöbalken – en ideell förening eller annan juridisk person som har till huvudsakligt ändamål att tillvarata naturskydds- eller miljöskyddsintressen samt uppfyller vissa andra krav – får ansöka om rättsprövning av sådana tillståndsbeslut av regeringen som omfattas av artikel 9.2 i konventionen den 25 juni 1998 om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (Århuskonventionen).

Enligt 7 § rättsprövningslagen ska Högsta förvaltningsdomstolen upphäva regeringens beslut om det strider mot någon rättsregel på det sätt som sökanden har angett eller som klart framgår av omständigheterna. Detta gäller dock inte om det är uppenbart att felet saknar betydelse för avgörandet.

Rättsprövningen innefattar, förutom ren lagtolkning, även sådana frågor som faktabedömning och bevisvärdering samt frågan om beslutet strider mot kraven på saklighet, opartiskhet och allas likhet inför lagen. Prövningen omfattar också fel i förfarandet som kan ha påverkat utgången i ärendet. Om de tillämpade rättsreglerna är så utformade att det föreligger en viss handlingsfrihet vid beslutsfattandet, omfattar rättsprövningen frågan om beslutet ryms inom handlingsfriheten (jfr prop. 1987/88:69 s. 23–25 och 234).

Ansökningarna från AA, BB, CC, DD och EE

Vad gäller AA, BB, CC, DD och EE innebar regeringens beslut inte någon prövning i sak avseende detaljplanen utan endast en prövning av om det var rätt av länsstyrelsen att avvisa deras överklaganden av kommunens beslut att anta planen. Regeringens beslut att avslå deras överklaganden av länsstyrelsens avvísingsbeslut innebar inte någon prövning av deras civila rättigheter eller skyldigheter i den mening som avses i artikel 6.1 i Europakonventionen (jfr RÅ 2009 ref. 90 och RÅ 2010 not. 112). Deras ansökningar om rättsprövning ska därför avvisas.

Ansökningarna från Ältens fiskeklubb och Föreningen Rädda Ältasjön

Ältens fiskeklubb är enligt ingivna stadgar en sammanslutning av fiskeintresserade personer i Älta med omnejd som ska verka för att Ältasjön blir en bra resurs för sportfiske och därmed sammanhängande rekreation och friluftsliv. Klubben har enligt stadgarna till ändamål bl.a. att bidra till fiskets utveckling som sport- och rekreationsform, att befrämja sportfiske, fiskevård och vattenvård, att i medlemmarnas intresse verka för en ändamålsenlig organisation av fisket och för fiskevattnens rationella utnyttjande, att genom ungdomsverksamhet stimulera fiske- och naturintresset bland ungdomen för att därigenom ge den ett ökat utbyte av fritiden samt att bekämpa olaga och olovligt fiske samt andra oarter på fiskets område.

Det klandrade beslutet innefattar, såvitt avser Ältens fiskeklubb, inte någon sådan prövning av enskilda civila rättigheter eller skyldigheter som avses i 1 § rättsprövningslagen. Enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening är fiskeklubben inte heller en sådan miljöorganisation som avses i 16 kap. 13 § miljöbalken. Ältens fiskeklubbs ansökan om rättsprövning ska därför avvisas.

Föreningen Rädda Ältasjön är en sådan miljöorganisation som avses i 16 kap. 13 § miljöbalken och det klandrade avgörandet är ett sådant beslut som omfattas av artikel 9.2 i Århuskonventionen (jfr HFD 2011 ref. 4). Högsta

förvaltningsdomstolen prövar därför målet på talan av Föreningen Rädda Ältasjön.

Den 2 maj 2011 upphävdes plan- och bygglagen (1987:10) och ersattes av en ny plan- och bygglag (2010:900). Av övergångsbestämmelserna till den nya lagen följer att den äldre lagen ska tillämpas i målet.

Föreningen Rädda Ältasjön har anfört att den miljökonsekvensbeskrivning som har upprättats i ärendet är bristfällig och inte uppfyller det som krävs enligt lag.

I 6 kap. miljöbalken finns bestämmelser bl.a. om vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla. Miljökonsekvensbeskrivningen tillhörande den aktuella detaljplanen får enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening anses uppfylla de krav som ställs enligt lag. Regeringens beslut i denna del strider därför inte mot någon rättsregel på det sätt som föreningen har anfört.

Högsta förvaltningsdomstolen finner att det i övrigt i målet inte har framkommit att regeringen vid beslutsfattandet skulle ha felbedömt fakta eller överskridit gränserna för det handlingsutrymme som finns i ärenden av förevarande slag eller att det vid handläggningen förekommit något fel som kan ha påverkat utgången i ärendet. Regeringens beslut kan därför inte anses strida mot någon rättsregel på det sätt som föreningen har angett. Det framgår inte heller klart av

Mål nr
195-12

omständigheterna i målet att beslutet på annat sätt strider mot någon rättsregel.
Regeringens beslut ska därför stå fast.

Vid denna utgång förfaller frågan om inhibition.

Nils Dexe

Henrik Jermsten

Olle Stenman

Anita Saldén Enérus

Erik Nymansson

Kristina Andersson

Föredragande justitiesekreterare

Avd. II

Föredraget 2012-04-18